

РЕШЕНИЕ

№ 43351

гр. София, 30.12.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 85 състав, в
публично заседание на 08.12.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Биляна Икономова

при участието на секретаря Кристина Петрова, като разгледа дело номер **9093** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 10а, ал. 1 ЗЧРБ.

Образувано е по жалба на М. А. М., [дата на раждане], гражданин на С., против Отказ за издаване на виза „D“, обективиран в Стандартен формуляр за уведомление за основанията за отказ за издаване на виза, анулиране или отмяна на виза за дългосрочно пребиваване, издаден на 06.08.2025 г. от Завеждащ „Консулска служба“ в Република България в А., Й..

Изложени са съображения за незаконосъобразност на оспорения отказ. Твърди се, че е ограничена възможността жалбоподателят да упражни правото си на личен и семеен живот. Сочни нарушение на чл. 8, ал. 1 ЕКПЧОС. Позовава се на съдебна практика. Акцентира върху това, че жалбоподателят е баща на лицето, с което следва да се извърши събиране на семейство, като отказът бил издаден при неспазване с принципа за запазване целостта на семейството. Оспореният акт бил издаден при неспазване на писмената форма по чл. 59, ал. 2, т. 4 АПК /не съдържал правни и фактически основания/ и в нарушение на чл. 35 и чл. 36 АПК. Неправилно бил приложен чл. 10, ал. 1, т. 22 ЗЧРБ. Моли за отмяна на отказа и връщане на преписката за ново произнасяне от органа съобразно нормативните разпоредби, регулиращи правото жалбоподателят да се събере със семейството си на територията на Република България.

В открито съдебно заседание жалбоподателят М. А. М., редовно уведомен, не се явява. Чрез процесуалния си представител поддържа жалбата и моли същата да бъде уважена. Следвало да се съобрази, че А. е дете в настоящото производство, тъй като бил от значение моментът на подаване на молба за събиране на семейство, когато бил непридружен непълнолетен. Сочни, че било налице положително становище на ДАНС. От органа не били събрани доказателства, че лицето има намерение да използва България за транзитен пункт към Европа. Моли оспорваният акт да бъде

отменен.

Подробни съображения за отмяна на акта са изложени в писмени бележки. Акцентираща върху допуснатите при издаването на акта съществени процесуални нарушения, като добавя също, че издаването му в условията на оперативна самостоятелност не освобождава органа от задължението за мотивиране. Претендираща разности.

Ответникът Завеждащ „Консулска служба“ в Република България в А., Й., редовно уведомен, не се явява и не се представлява. В предходно открито съдебно заседание изразява становище за неоснователност на жалбата. Твърди се, че са налице данни от служби в държавите членки, че масово граждани от определени националности със статут на пребиваване с цел събиране на семейство използват получената виза за миграция.

Софийска градска прокуратура, редовно уведомена, не изпраща представител и не дава заключение.

Административен съд София-град, Първо отделение, 85-и състав, като обсъди твърденията на страните и прецени събраните по делото доказателства, намира за установено следното от фактическа страна:

На 19.02.2025 г. е подадено от М. А. М. заявление за издаване на виза.

На 06.08.2025 г. в Стандартен формуляр за уведомление за основанията за отказ за издаване на виза, анулиране или отмяна на виза за дългосрочно пребиваване е обективизиран Отказ за издаване на виза „D“ на Завеждащ „Консулска служба“ в Република България в А., Й.. Основанието за отказа е чл. 10, ал. 1, т. 22 ЗЧРБ – има данни, че целта на влизането му е да използва страната като транзитен пункт за миграция към трета държава.

Приети са като писмени доказателства: решение № 8264/30.07.2024 г. на Председателя на ДАБ при МС, с което се разрешава на А. А. М. да се събере на територията на Република България с родителите си, единият от които е баща му - жалбоподателят М. А. М.; карта на чужденец с хуманитарен статут на А. А. М. с валидност 13.02.2027 г. и отразен адрес в [населено място]; писмо от заместник-председател на ДАНС от 11.09.2025 г. по отношение на апликанта, че ДАНС не е изразявала становище в производство по издаване на виза; договор за наем на жилище в [населено място] от 01.07.2024 г. и трудов договор от 10.10.2025 г., по които страна е А. А. М.; писмо от 25.08.2025 г. на заместник-председател на ДАНС и други.

Изслушани са свидетелските показания на А. А. М., които съдът кредитира като обективно дадени и в съответствие със събрания по делото писмен доказателствен материал, съобразявайки заинтересоваността от изхода на спора. Свидетелят заявява, че е от три години в България, работи в строителството и вече живее в С.. Самият той се чувствал самотен и иска семейството му да дойде да живее при него. Отделно, баща му бил болен от астма и имал нужда от лечение. Допълва се, че е кюрд, а кюрдите били малцинство в С.. Имал брат в Германия, но родителите му щели да живеят в С..

При така установеното от фактическа страна Административен съд София-град, Първо отделение, 85-и състав обуславя следните правни изводи:

Жалбата е допустима. Подадена е срещу индивидуален административен акт по смисъла на чл. 21, ал. 1 от АПК, подлежащ на съдебен контрол, от активно легитимирано лице - адресат на акта и засегнат неблагоприятно от него, в указания 14-дневен срок съгласно чл. 10а, ал. 1 ЗЧРБ във връзка с чл. 149, ал. 1 АПК.

Не е налице изключение по чл. 10а, ал. 4 ЗЧРБ, касаещо необжалваемостта по съдебен ред на отказите по чл. 9а, ал. 2, т. 4 ЗЧРБ за издаване на виза за дългосрочно пребиваване. Достатъчно е в случая, че оспорващият е посочил обстоятелства, при наличието на които с отказа за издаване на виза се нарушава упражняването на гарантирани от КЗПЧОС права и свободи, а именно –

правото на неприкосновен личен и семеен живот съгласно чл. 8, § 1. Дали твърдението за нарушаване на права по смисъла на чл. 8 от КЗПЧОС е основателно, е въпрос по съществуването на спора, а не по допустимостта на оспорването. В този смисъл Определения на IV отд. на ВАС по адм. дело № 2667/2025 г. и по адм. дело № 5536/2025 г.

Разгледана по същество, жалбата е ОСНОВАТЕЛНА.

На първо място, отказът е издаден от компетентен административен орган съгласно чл. 9г, ал. 1 ЗЧРБ във връзка с чл. 34, ал. 5 във връзка с ал. 3 от Наредба за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим /заповеди на Министъра на външните работи и Посланик в Посолството на Република България в А./, поради което не е налице основание за прогласяване на неговата нищожност по смисъла на чл. 168, ал. 1 и ал. 2 във връзка с чл. 146, т. 1 АПК.

На второ място, отказът е обективиран във формуляр съгласно чл. 34, ал. 3 във връзка с Приложение № 7 от Наредбата за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим. В този формуляр формално се съдържат фактическите и правните основания за издаването на акта, ясна е и волята на органа, който го е издал, съгласно общата разпоредба на чл. 59, ал. 2, т. 4 и т. 5 АПК. Въпреки това не се съдържат ясни мотиви за постановяване на отказ, като към преписката не са представени никакви доказателства, въз основа на които е формиран този отказ.

1. В случая е приложена разпоредбата на чл. 10, ал. 1, т. 22 ЗЧРБ, съгласно която се отказва издаване на виза или влизане в страната на чужденец, когато има данни, че целта на влизането му е да се използва страната като транзитен пункт за миграция към трета държава. Ответникът не сочи въз основа на какви обстоятелства и удостоверяващи ги доказателства е достигнал до извода, че жалбоподателят би използвал целта на пътуване като предлог за незаконна миграция. Не се сочи и коя е тази трета държава, в която цели да мигрира лицето.

Напротив - жалбоподателят доказва достоверно целта и условията на заявеното пребиваване, а именно - да се събере със сина си, за който безспорно се установи, че е получил хуманитарен статут, има разрешение за събиране със семейството, жилище, в което живее, и доходи от трудов договор, както и намерение да се грижи за своите родители /осигуряване на жилище, необходими средства за издръжка и лечение/. При това нелогично е предположението, че лицето би могло да напусне страната ни и да търси закрила в трета страна, вкл. и поради липсата на каквито и да е било доказателства, обуславящи подобно намерение.

2. Ответникът се позовава на писмото на заместник-председателя на ДАНС от 25.08.2025 г., с дата, следваща тази на постановяването на оспорения отказ и неприложено първоначално към административната преписка, а представено за първи път в съдебното производство, като твърди, че именно в това писмо се съдържат мотивите за издаване на оспорения отказ. Действително съгласно все още актуалното ТР № 16 от 31.03.1975 г., ОСГК на ВС, мотивите „не е необходимо да съвпадат по време издаването на административния акт или отказа и излагането на съображенията, по които административният орган е стигнал до едното или другото разрешение... като е възможно мотивите да предхождат издаването на акта и да се съдържат в друг документ, съставен с оглед предстоящото издаване на административния акт“, но в случая предвид събрания по делото доказателствен материал не се променя извода за немотивираност на акта и наличието на съществени процесуални нарушения при издаването му.

Видно от писмото на заместник-председателя на ДАНС от 25.08.2025 г., липсва задължителният реквизит за кандидатстване за виза – свидетелство за съдимост или документи за криминална регистрация, че е потвърдена информация от представители на Германската федерална полиция за тенденция за злоупотреби с издадени български дългосрочни визи на сирийски граждани, вкл. с промяна в транслитерацията на имената на чужденците на латиница, унищожаване на паспорти,

преминаване на територията на Германия и деклариране на желание за получаване на временна закрила, като се сочи и допълнително, че събиращите семейството си чужди граждани с получени закрила в Република България реално не прибават в страната, нямат осигурено жилище, нямат задължителни здравни застраховки и осигуряване, съответно достатъчно средства за издръжка, за да не прибегват членовете на семействата им до системата за социално подпомагане на територията на Република България. От съдържанието на това писмо обаче не се установява по какъв начин описаните в него факти и предположения са относими и за М. А. М.. В писмото на ДАНС не се сочи, че именно по отношение на М. А. М. има съмнение за използването на страната ни като транзитен пункт с цел миграция в трета държава, а че по отношение на други лица след издаване на визи се установява напускането на България с цел получаване на закрила в Германия. В конкретния случай по никакъв начин не е изследвано дали конкретното лице – жалбоподателят в настоящото съдебно производство, има такива намерения. Що се отнася до останалите фактически и правни основания, на които се е позовал заместник-председателят на ДАНС /чл. 10, ал. 1, т. 9, т. 17 и т. 24 ЗЧРБ/, настоящият състав не намира за необходимо да обсъжда предвид липсата на позоваване на тях в оспорения отказ.

Предвид горното и доколкото по отношение на жалбоподателя няма данни по делото да е проведена съгласувателна процедура с ДАНС, съответно - няма изразено никакво становище от ДАНС, то не се установяват обстоятелства, свързани със заплахата за националната сигурност съгласно чл. 4, ал. 1, т. 14 и чл. 41, ал. 1, т. 2 ЗДАНС.

В случая не би могло да се формира извод за законосъобразно издаване на отказ за издаване на виза само поради наличие на отрицателно становище на ДАНС.

3. Административният орган е задължен да изложи коректно фактите по делото, въз основа на които е формирал и своите правни изводи, още при издаване на административния акт. Във формуляра съгласно чл. 34, ал. 3 във връзка с Приложение № 7 от Наредба за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим не е цитиран какъвто и да е било конкретен документ от административната преписка с дата, номер и издател, в който да се твърди конкретната фактическа обстановка, мотивирала органа да обективира отказа си за издаване на виза. Недопустимо е осъществилата се фактическа обстановка да се установява въз основа на твърдения досежно фактите и обстоятелствата от значение за случая, изложени от страните за първи път в хода на съдебното производство, в което съдът всъщност осъществява контрол за законосъобразност на оспорения акт и същият не следва да допълва/изменя волята на административния орган, изразяващо се в подмяна на съображенията, мотивирали преценката на органа. Съдът е длъжен да обсъди писмените доказателства, приложени към административната преписка, и да провери дали са относими към спора, когато в административния акт са изложени конкретни фактически основания за отказ. Чрез обсъждане на писмените доказателства съдът не може да санира и допълни оспорения административния акт. Не е допустимо преценяването на законосъобразността на акта на фактически и правни основания извън тези, които е посочил издаващият го орган, както и излагане на мотиви от съда по един немотивиран от административния орган акт. Правораздавателният контрол цели обезпечаване на субективните права и интереси на адресата на акта при наличието на властническо волеизявление. Мотивите за издаването на акта не могат да бъдат допълвани след приключване на процедурата по издаване на административния акт и неговото съобщаване, доколкото страната е била напълно лишена от възможността да разбере причините, довели до постановяване на конкретното решение /отказ за издаване на виза/ и съответно да организира адекватно защитата си, а съда - да извърши съдебен контрол за законосъобразност.

Липсата на мотиви предпоставя извода за нарушение на производствените правила, от

категорията на съществените, като води до ограничаване правото на защита и правото на участие в административния процес /широк смисъл/ на лицето заявител, съответно до отмяна на постановения отказ съгласно чл. 168, ал. 1 във връзка с чл. 146, т. 2 и т. 3 от АПК.

На трето място, целта на издаването на визата е „събиране на семейство“, отразено и в заявлението за издаване на виза /тип „D“/, видно от представения в съдебното производство превод на български език.

Съображение 8 от Преамбюла на Директива 2003/86/ЕО на Съвета от 22 септември 2003 година относно правото на събиране на семейството предвижда, че следва да се отдели специално внимание на положението на бежанците поради причините, които са ги принудили да избягат от страната си и които им пречат да водят там нормален семеен живот, поради което е необходимо да се предвидят по-благоприятни условия за упражняване на правото им на събиране на семейството. Събирането на семейството при всички случаи трябва да визира членовете на семейното ядро, а именно съпругата и малолетните и непълнолетни деца /Съображение 9 от Директива 2003/86/ЕО/, доколкото съгласно чл. 2, б. „г“ от Директива 2003/86/ЕО събирането на семейство означава влизане и пребиваване в държава-членка на членове на семейството на гражданин на трета страна, пребиваващ законно в тази държава-членка, с цел да се съхрани единството на семейството, независимо дали семейните връзки са възникнали преди или след влизането на това лице. Съгласно чл. 6, § 1 от Директива 2003/86/ЕО държавите-членки могат да отхвърлят заявление за влизане и пребиваване на членове на семейството на основания, свързани с обществения ред, обществената сигурност или общественото здраве.

В конкретния случай, административният орган не е намерил основания, свързани с обществения ред, обществената сигурност или общественото здраве, а наведените такива от националното законодателство /чл. 10, ал. 1, т. 22 ЗЧРБ/ са недоказани и необосновани /чл. 170, ал. 1 от АПК/.

В случая не се спори, че е доказана родствената връзка между А. А. М. и М. А. М., която именно връзка следва да бъде преценена в производството по издаване на виза и предвид издаденото решение за събиране на семейство. Дори да е имал съмнения за родствената връзка между лицата, органът е следвало да изиска допълнително доказателства от заявителя по реда на чл. 34 и следващите АПК с цел изясняване на спорните в производството факти и обстоятелства.

Съгласно чл. 8, ал. 5 от ЗЧРБ след приемане и одобряване на заявление за събиране на семейството на членовете на семейството се издават визи по облекчена процедура при условия и по ред, определени с акт на Министерския съвет. Съгласно чл. 34, ал. 7 от ЗУБ българските дипломаически или консулски представителства издават визи на членовете на семейството след разрешението за събиране на семейство, дадено от Председателя на ДАБ. От тълкуването на сочените разпоредби се обуславя извод, че предпоставка за издаването на виза в конкретния случай е извършената преценка от компетентния орган, предоставящ международна закрила, дали са основания да се събере едно семейство.

Поради това се поставя и въпросът по какви причини, въпреки издадено решение на друг държавен орган за събиране на семейство, е отказано издаване на исканата виза от страна на длъжностното лице, натоварено по силата на закона да упражнява такива правомощия.

В допълнение, следва да се посочи, съобразявайки издаденото решение на друг държавен орган за събиране на семейство и съображенията, изложени по-горе досежно липсата на становище на ДАНС, че в конкретния случай органът всъщност не е извършил преценка по критериите на чл. 6 от АПК, като с издаването на оспорения акт са засегнати правата и законните интереси на чужденеца в по-голяма степен от най-необходимото за целта, за която той се издава, и са причинени вреди, явно несъизмерими с преследваната цел, като без излагането на каквито и да е било мотиви е даден приоритет на обществения спрямо личния интерес, обусловило и

основанието за отмяната му като издаден в несъответствие с целта на закона съгласно чл. 146, т. 5 АПК.

Дори и да се приеме, че отказът всъщност е издаден поради навършване на пълнолетие на детето на жалбоподателя, към което се опитва да насочи процесуалният му представител, именно в тежест на ответника при издаването на акта е било да обсъди фактите, че към датата на подаване на заявлението за издаване на виза и образуване на административното производство синът на жалбоподателя е бил непълнолетен непридружен, а към датата на постановяване на оспорения акт е бил пълнолетен, което като не е сторено, не означава, че съдът би могъл да допълни и/или измени волята на органа при осъществяване на контрол по един немотивиран акт, съответно – да възприеме, че навършването на пълнолетие на сина на жалбоподателя е основание за отказа за издаване на виза, и да изложи мотиви законосъобразен ли е отказ, издаден на това основание, при положение че административното производство е образувано преди навършване на пълнолетие по заявление от 19.02.2025 г.

Извод: съдът приема акта за незаконосъобразен, поради което жалбата следва да бъде уважена като основателна.

Преписката следва да бъде изпратена на административния орган за ново произнасяне съгласно чл. 172, ал. 2 и чл. 173, ал. 2 АПК, който следва да установи конкретната фактическа обстановка, подкрепена с писмени доказателства, и да формира окончателните си правни изводи, като предостави възможност на заявителя да участва в административното производство, вкл. и да представи доказателства с цел изясняване на спорните факти и обстоятелства относно спазването на изискванията за издаване на виза /чл. 34 и следващите във връзка с чл. 7 – чл. 9 от АПК/, проведе съгласувателна процедура с ДАНС и обсъди полученото от нея становище, както и съобрази, че е издадено от Председателя на ДАБ решение за събиране на семейство, така че заявителят да разбере причините, поради които повторно му се отказва издаването на виза, съответно – при евентуално оспорване съдът да извърши преценка законосъобразно ли е обективизиран отказът.

Въпреки изхода от спора в полза на жалбоподателя не следва да бъдат присъдени разноски, тъй като същите не са поискани своевременно.

Така мотивиран, **Административен съд София-град, Първо отделение, 85-и състав**
РЕШИ:

ОТМЕНЯ Отказ за издаване на виза, обективизиран в Стандартен формуляр за уведомление за основанията за отказ за издаване на виза, анулиране или отмяна на виза за дългосрочно пребиваване, издаден на 06.08.2025 г. от Завеждащ „Консулска служба“ в Република България в А., Й., по заявление от 19.02.2025 г., подадено от М. А. М., [дата на раждане], гражданин на С..

ИЗПРАЩА преписката за ново произнасяне от административния орган по заявлението от 19.02.2025 г., подадено от М. А. М., [дата на раждане], гражданин на С., за издаване на виза за дългосрочно пребиваване вид „D“ **в едномесечен срок** от влизане в сила на настоящия съдебен акт в съответствие със задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона, изложени в него.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба, подадена в 14-дневен срок от съобщаването му на страните до Върховен административен съд на Република България, чрез Административен съд София-град.

ПРЕПИС от решението да се изпрати на страните на основание чл. 138, ал. 3 във връзка с чл. 137 АПК.

СЪДИЯ:

